

Nationalt Videnscenter
for Hovedpine

Ph.d.-afhandling: Registerstudier giver ny viden om migræne og sammenhænge med andre lidelser

Biostatistiker Olafur Birgir Davidsson har forsvaret sin ph.d.-afhandling ved Københavns Universitet.

Olafur Birgir Davidsson, 33 år, har forsket ved Dansk Hovedpinecenter, Rigshospitalet Glostrup, ved Statens Serum Institut og ved Kræftens Bekæmpelse.

Hans forskning sigter på at belyse forskellige aspekter ved migræne primært med epidemiologiske og genetiske studier.

Olafur Birgir Davidssons ph.d.-afhandling har titlen: "Epidemiological Examinations of Migraine, Treatment, and Risk Modulating Disorders".

Hvad har du undersøgt?

Min afhandling består af fire forskellige studier om migræne.

To af studierne handler om behandling af migræne med triptaner. I det ene har jeg undersøgt hvor mange, der har købt triptaner i perioden 1994-2019, og hvordan medicinen er brugt. I det andet studie har jeg undersøgt, om vi kunne forudsige hvilke patienter, der ville opleve den bedste effekt af triptaner.

Udover disse to studier har jeg lavet et studie om migræne og kræft i barndommen. Endelig har jeg lavet et studie, der undersøger om man er i forhøjet risiko for svangerskabsforgiftning, hvis man har migræne.

Hvad har du fundet ud af?

I det første studie viste vi, at brugen af triptaner er steget over fra 1994 til 2019. Det er en god ting, at flere får relevant behandling for deres migræneanfald, og det er i overensstemmelse med de gældende anbefalinger.

Men resultaterne peger også på problemer:

- Kun omtrent hver syvende med migræne bruger triptaner.
- Færre end én ud af ti patienter afprøver mere end en enkelt type triptan, før de opgiver behandlingstypen. Det anbefales, at man afprøver tre typer.
- Overbrug af triptaner ser ud til at være et vedblivende problem. Det er bekymrende, fordi overforbrug forøger risikoen for medicinoverforbrugshovedpine.

I det andet studie forsøgte vi at finde en model, som kunne bruges til at forudsige hvilke grupper af patienter, der ville opleve god effekt af behandling med triptaner. Det lykkedes os desværre ikke at finde en brugbar model, der kunne forudsige det.

I det tredje studie om migræne og kræft i barndommen fandt vi, at der var en sammenhæng. Det tyder på, at dem, der har haft kræft i barndommen, har højere risiko for at få migræne senere i livet. Vi kunne vise en sammenhæng, men vi ved desværre ikke, hvad årsagen er.

I studiet omkring svangerskabsforgiftning fandt vi også en sammenhæng. Det ser derfor ud til, at gravide med migræne har en forøget risiko for svangerskabsforgiftning. Det er særdeles relevant at vide, fordi migræne er så udbredt blandt kvinder i den fødedygtige alder. Der kræver flere studier, før vi kan sige præcis, hvad årsagen til denne sammenhæng er.

Hvad er perspektiverne?

Der er stadig rigtig meget arbejde at gøre, før vi har løst mysteriet om migræne og har kortlagt de meget komplekse sammenhænge mellem arvelige faktorer (genetik) og miljømæssige faktorer, som forårsager migræne.

Vores studier om brugen af triptaner har kortlagt udviklingen over de 25 år, vi har undersøgt. Resultaterne peger på nogle udfordringer og hvor der er plads til forbedringer, når det gælder brug af triptaner.

Vi arbejder videre med at udvikle modeller til at forudsige, hvilke patientgrupper, som kan forventes at have god effekt af behandling med triptaner. Det kræver dog flere studier og mere viden om genetikken bag migræne.

Når det gælder sammenhængen mellem risikoen for migræne og kræft i barndommen har vi bygget videre på fundene fra tidligere, mindre undersøgelser. Vores studie er med til at bekræfte

sammenhængen, men der skal flere studier og mere detaljerede studier til at undersøge årsagen til den forøgede risiko.

I forhold til studiet om, at personer med migræne har forøget risiko for svangerskabsforgiftning har vi bekræftet den formodede sammenhæng. Der er et godt grundlag for yderligere undersøgelser, som måske i fremtiden kan medvirke til nye indsatser i forhold til gravide, man ved har migræne.

Læs mere

- Artiklen Twenty-five years of triptans – a nationwide population study i det videnskabelige tidsskrift Cephalalgia (på engelsk)
- Artiklen Childhood cancer confers increased risk of migraine – A Danish nationwide register study i det videnskabelige tidsskrift Cancer Epidemiology (på engelsk)